

POSTANOWIENIE

27 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 27 czerwca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.K., D.K., W.Ł. i R.Ł.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 6 listopada 2023 r., I ACa 635/23,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej punktu 1. zaskarżonego wyroku;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części;**
- 3. oddala wniosek powodów o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

P. S.A. w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 6 listopada 2023 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego uchylenie w całości i zmianę przez oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne:

1) Czy o konstrukcji umowy kredytu denominowanego decyduje jedynie widniejąca w niej kwota kredytu wyrażona w walucie obcej, a wypłata i spłata kredytu może odbywać się również w walucie PLN, czy też ustalenie przez strony, że oprócz kwoty kredytu w walucie CHF umowa zawiera informację, że kwota w walucie CHF zostanie uruchomiona (tj. wypłacona) w walucie PLN, a kredytobiorca nie otrzyma więcej niż wskazaną przez strony kwotę w PLN zmienia konstrukcję umowy kredytu denominowanego w inny rodzaj kredytu?

2) Czy z punktu widzenia celów art. 385¹ i 385² k.c. oraz celów dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) prymat przyznać należy celowi w postaci przywrócenia równowagi kontraktowej, czy też sankcyjnemu charakterowi przepisów dotyczących ochrony konsumenckiej oznaczającym osiągnięcie skutku zniechęcającego profesjonalnych kontrahentów, zawierających umowy z konsumentami do stosowania nieuczciwych postanowień umownych oraz czy realizacja celu sankcyjnego co do zasady oznaczać musi zawsze uznanie umowy za nieważną?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jedną z przesłanek dopuszczalności środka zaskarżenia jest interes prawny w zaskarżeniu. Dla jego powstania konieczne jest istnienie stanu pokrzywdzenia orzeczeniem (*gravamen*), który występuje, gdy zaskarżone orzeczenie narusza interesy skarżącego (uchwała składu siedmiu sędziów SN z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13). Skarżący nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu wyroku Sądu Apelacyjnego w zakresie w jakim uwzględnia on apelację pozwanego. Brak interesu prawnego w zaskarżeniu powoduje odrzucenie

skargi kasacyjnej w tej części na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. jako niedopuszczalnej.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Pozwany zdaje się nie dostrzegać, że wskazywane przez niego zagadnienia prawne były w ostatnim czasie przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, na które zresztą obszernie powołuje się w treści skargi kasacyjnej. Stanowczy sprzeciw musi budzić konstrukcja skargi kasacyjnej ignorująca aktualne orzecznictwo, w szczególności liczne i wyczerpujące wypowiedzi Sądu Najwyższego z lat 2020-2023, dotyczące przedstawionych przez skarżącego zagadnień (zob. m.in. wyroki: z 15 stycznia 2021 r., I CSKP 5/21; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22; z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22; z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22; z 18 maja 2022 r., II CSKP 362/22; z 26 maja 2022 r., II CSKP 19/22; z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22; z 26 maja 2022 r., II CSKP 662/22; z 27 maja 2022 r., II CSKP 314/22; z 30 czerwca 2022 r., II CSKP 656/22; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 1200/22; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 334/22; z 7 lutego 2023 r., II CSKP 1334/22; z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22; z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22; z 22 lutego 2023 r., II CSKP 1057/22; z 28 lutego 2023 r., II CSKP 763/22; z 8 marca 2023 r., II CSKP 1095/22; z 10 marca 2023 r., II CSKP 1017/22; z 5 kwietnia 2023 r., II CSKP 1477/22; z 18 kwietnia 2023 r., II CSKP 1511/22). Sąd Najwyższy odsyła również do uchwały składu całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, przypominając, że według art. 87

§ 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym uchwala składu całej izby, z chwilą jej podjęcia, uzyskuje moc zasady prawnej, co oznacza, że wiąże inne składy Sądu Najwyższego (zob. art. 87 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, w zakresie w jakim nie podlegała ona odrzuceniu.

Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku powodów o zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. Ustanowiony przez powodów pełnomocnik wniósł bowiem odpowiedź na skargę kasacyjną po upływie ustawowego terminu do wniesienia tej odpowiedzi. Pismo procesowe zawierające odpowiedź może być bowiem wniesione jedynie w terminie dwutygodniowym od doręczenia odpisu skargi (art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.). W orzecznictwie wyjaśniono, że takiej odpowiedzi nie stanowi tak nazwane pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności (zob. wyroki SN: z 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00; z 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, i z 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01). W okolicznościach sprawy odpis skargi kasacyjnej został doręczony pełnomocnikowi powodów 19 lutego 2024 r. (k. 438). Odpowiedź na skargę została natomiast nadana 19 marca 2024 r. (data stempla pocztowego – k. 453), a więc jest w świetle art. 167 k.p.c. bezskuteczna. W konsekwencji pismo powodów nie może zostać potraktowane jako odpowiedź na skargę kasacyjną i nie wywołuje skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

(M.M.)

[a]